

Gertrud Åström: Fadimegalan 2026

Talare

Gertrud Åström
Vice ordförande för GAPF

Datum

18 januari 2026

Plats

Berns Salonger, Stockholm

Omständigheter

Fadimegalan anordnas årligen till stöd för de som lever under hedersförtryck. Namnet kommer från aktivisten Fadime Sahindal som mördades av en närstående av hedersrelaterade anledningar. Sahindal ägnade sin politiska gärning åt att bekämpa just det som slutligen ledde till hennes död. Utom talare från arrangören, GAPF, talade företrädare för både Moderaterna och Socialdemokraterna.

1 Hej på er alla.

Vad roligt att se er och kära Sara: ur djupet av mitt hjärta, så stort tack för din 25-åriga kamp. Din envishet och uthållighet, den har ju behövts och jag är
5 alldeles säker på att den kommer att behöva sig i framtiden också.

Idag så ska jag belysa hedersvåldets resa genom det svenska samhället genom bara några snabba, korta reflektioner utifrån min erfarenhet av jämställdhetsarbete och från kvinnorörelsen.

10

Vi börjar i Stockholm på 1200-talet. Då Birger Jarl införde kvinnofrid, lagen som förbjöd att kidnappa, våldta eller tvinga kvinnor till giftermål för att det var samhällsstörande och hindrade en god utveckling. Det där är ju 800 år sedan typ, men behovet av att stärka fundamentet i samhällsbygget, det finns kvar.
15 Det är brister i bygget som gjorde det möjligt att relativisera mord till deras kultur och att relativism och fundamentalism kunnat underminera det vi åstadkommit, därför tycker jag att vi ser till att göra Kvinnokonventionen till svensk lag så att vi kodifierar kvinnors rättigheter. Kvinnor är rättighetsbärare och kan aldrig relativiseras bort.

20

Det finns... Alltså, vi har så kort om tid så ni får vänta med att applådera. Det finns riktiga motsättningar och de ska beskrivas och de ska göras begripliga. Men det finns också falska motsättningar och för dem utfärdar jag varning. Det är en falsk uppfattning eller motsättning att arbete mot hedersvåld skulle
25 äventyra eller hota annat arbete mot våld. Liksom det är falskt att könsuppdelad statistik är rasistisk, homofob, kolonial eller antimän eller antisverige. Men det

är sant att den är en förutsättning för att förstå vad som händer.

- 30 Att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sitt eget liv, det är ju målet för svensk jämställdhetspolitik. När jag som utredare föreslog det här målet och framhärdade i en uppdelning på kvinnor och män, då ropade en grupp: "Tror du inte på könsmaktsordningen?" Och en annan krävde att kvinnor och män skulle ersättas med ett något för mig okänt flytande genus, 35 inte för att göra analys utan i ideologisk kamp. Jämställdhetspolitiken är som bäst när den är pragmatisk och levererar praktiskt som det anstår den som vill vara samhällsbärare. Det tyckte jag då och det tycker jag nu.

- Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. En nollvision ska formuleras. Det kräver 40 en helhetssyn som inkluderar kunskap om hedersvåld, den fara som du, Sara, såg, att de ställs mot varandra. När Ungdomsstyrelsen i sin första rapport om hedersvåld 2007, tror jag det var, så visade de att 100 000 unga i Sverige uppgav att de styrdes av familjens hedersnormer. Och då undrade jag hur många som egentligen var berörda i Sverige. Jag fick inget svar. Men om vi antar att det på 45 varje ung i enkäten som svarat ja, att det på varje sådan ung människa finns flera som är delaktiga och genomförare, pratar vi då om hundratusentals, en miljon människor eller mer? Den som vill stoppa allt våld, den som vill stoppa hedersvåld måste kvalificera de siffrorna.

50

Källa

<div>Transkriberat från videoinspelning: Fadimedagarna: Pela och Fadimes röster lever, 25 år av kamp för frihet, publicerad på YouTube, uppladdad av "Riksorganisationen GAPF", 24/1 2026 (Transkriberat 9/10 2026) </div>

Taggar

Fadimegalan, Politiska tal

55

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/gertrud-astrom-fadimegalan-2026>

60

65